

Referat

Tirsdag den 2. februar 2016 fra kl. 11-13.30, mødet afsluttes med en let frokost. Mødet afholdes i DB, Farvergade 27 D, København.

Deltagere:

Sven Bertelsen
Ulla Dræbye
Lars Bornæs
Helle Barth (afbud)
Pia Henriette Friis
Knud N. Mathiesen (afbud)
Maria Sjøblom
Hanne M. Sørensen
Dan Skjærning (formand)
Michel Steen-Hansen (sekretær)

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden og referat

Sagsfremstilling

Det seneste ordinære møde i udvalget fandt sted den 29. september 2015

Referat

- [Oplæg fra Lisbeth Christensen](#)
- [Oplæg fra Systematic](#)

Siden sidst er Lone Hedelund, Meta Fuglsang udtrådt af udvalget og erstattes af Maria Sjøblom fra Aalborg Bibliotekerne og Hanne M. Sørensen Sønderborg Bibliotekerne

Indstilling

Indstilles til godkendelse.

Afgørelse

Tiltrådt.

2. Børns sprog og læsning – i dagtilbuddet

På sidste møde var der oplæg om Børns sprog og læsning – i dagtilbuddet Lisbeth Christensen, bibliotekschef i Horsens.

På den baggrund vedtog udvalget at sætte fokus på Børns sprog og læsning – i dagtilbuddet i udvalgets videre arbejde.

Udvalget vedtog at:

Det skal undersøges om der er lavet forskning på effekten af at tænke biblioteket aktivt ind i dagtilbud, herunder lokale fællesskaber. Ex. Dragør eller bogstart projekt.

Det skal drøftes hvordan der følges op på det, og hvilke samarbejdsparter der kan findes.

Udvalgets medlemmer stillede endvidere i udsigt, at det på dette møde ville have afsøgt baglandet for gode eksempler og erfaringer.

Endvidere er der administrativt arbejdet videre med dette, hvor der er lavet oplæg til workshop på DB's Bibliotekspolitiske Topmøde i Horsens.

På Workshop 1: Sprogrikt miljø til børn – biblioteket som aktiv spiller

Fredag 15. april - 11:15 - 12:15

Sprog og læsning er indgangen til kultur, sociale fællesskaber og kundskab. Læsning fremstår som den mest afgørende færdighed ift. videre læring hos børn, unge og voksne. Samfundsøkonomisk er det rentabelt med en tidlig indsats. Men hvilken rolle skal bibliotekerne spille? Hvordan kan vi påvirke børns sprogfærdigheder i dagtilbuddet og hvordan kan vi dokumentere at det faktisk virker?

Oplæg fra dagtilbudschef i Horsens Anne Bust og børnebibliotekarerne Linda Hedegaard Christensen og Marianne Bjergø om kommunens strategi for børns sprogudvikling og erfaringer med aktiviteter, der understøtter dette.

Fra Aalborg laves praktisk intro til Sprogfitness som er et koncept udviklet til 0. klasser og børnehavernes skolegrupper, der har til formål at styrke børnenes sproglige færdigheder ved at etablere en årlig sprogfitnessdag.

På mødet lægges op til hvordan udvalget kan bidrage til denne workshop og arbejde videre med temaet.

På mødet vil Maria Sjøblom fra Aalborg Bibliotekerne komme med oplæg med fokus på de samarbejdet mellem Folkeskolen og Folkebiblioteker om projekt Sprogfitness samt effekterne af et sådan samarbejde.

Indstilling

Sagens drøftes.

Afgørelse

Udvalget drøftede Maria Sjøbloms oplæg som grundlag for debatten på det Bibliotekspolitiske Topmøde. Specielt samlede interessen sig om, hvad det er biblioteket bidrager med i forhold til læring, og hvordan den indgår i samarbejdet.

Udvalget opfordres til at deltage i workshoppen, hvor Dan Skjerning vil være moderator.

DB iværksætter en undersøgelse af bibliotekernes førskoletilbud som kan præsenteres på Topmødet f.eks. i pjeceform, hvis det kan nås.

Ex. Silkeborgborg - <Klog på den fede måde - <http://klogfed.blogspot.dk/>

Kolding – Knæk Koden – <http://koldingbib.dk/knaek-koden>

3. Bibliotekssektoren og læring

Sagsfremstilling

I [Biblioteksparaplyen](#) som består af de biblioteksrelaterede organisationer for skole, forsknings, uddannelses og folkebiblioteker arbejder vi med et TEMA om Biblioteket og Læring – ikke kun i forhold til børn og unge, men som begreb i bibliotekskontekst.

Bl.a. arbejdes med, hvordan man kunne lave et fælles projekt – hvor man sætter fokus på den specielle form for læring der foregår i bibliotekerne, og som bibliotekerne kan understøtte i mange sammenhænge.

Både det private bibliotek i virksomheden, fag- eller forskningsbiblioteket på uddannelsesinstitutioner, det Pædagogiske Læringscenter på folkeskolen, eller i dagtilbuddet og folkebiblioteket over for lokalsamfundets og dets institutioner.

Direktøren vil orientere om paraplyens arbejde, hvorefter der vil komme oplæg om hvordan man bruger bibliotekets læringskompetencer i en større dansk medicinal virksomhed.

På mødes vil der komme oplæg fra Brian Michel Schurmann Novo Nordisk Information scientist - Global Information & analysis, om hvordan biblioteket er en del af undervisning og forskning, samt hvordan man arbejder med læring i en stor medicinal virksomhed

Om bl.a:

- hvordan de både arbejder med at gøre folk selvhjulpne – men også giver dem kendskab til vores mere analysebaserede services
- vigtigheden af at underviserne er klædt på til opgaven
- overvejelser omkring det meget målrettede i forhold til også at kunne inspirere og skabe grobund for innovation
- Samt redskaber til ”måling” og eller ”virtuel undervisning”.

Indstilling

Fremtidige tiltag i samarbejde med Biblioteksparaplyen drøftes.

Afgørelse

Sagen drøftet med ønske om, at blive orienteret om Biblioteksparaplyens videre arbejde med læringstemaet.

4. Borgernes digitale adfærd

Sagsfremstilling

[Tænkertanken Fremtidens Biblioteker](#) har igangsat et projekt som skal skabe et vidensgrundlag om borgernes digitale adfærd, efterspørgsel og behov der kan omsættes til lokale digitale udviklingsstrategier.

Strategier der kan bidrage til at skabe, udvikle og ikke mindst formidle det digitale bibliotekstilbud, så det svarer til borgernes faktiske behov og kompetencer i den enkelte lokale kontekst. Formålet er således at bidrage til, at det enkelte bibliotek kan arbejde struktureret med at tilpasse, sammensætte og formidle sit eget samlede bibliotekstilbud på tværs af det fysiske og det digitale bibliotek.

Mange biblioteker står i dag overfor at skulle udvikle nye lokale digitale strategier. Strategier som kan generere en udvikling, der i højere grad end i dag – for det første - afspejler det moderne biblioteks mange facetterede opgaver med at facilitere kulturelle oplevelser, viden & læring, information & service og - for det andet - i øjenhøjde møder de forskellige borgere og bruger, der har forskellige behov og digitale kompetencer og vaner.

Der mangler i dag fælles værktøjer, vidensgrundlag og sprog om borgernes digitale adfærd, efterspørgsel, behov og kompetencer til at udvikle og implementere lokale digitale udviklingsstrategier for at skabe et bedre match mellem det digitale bibliotekstilbud og borgernes behov.

På den baggrund har Tænk tanken sammen med alle Centralbiblioteker og en række andre partnere fået støtte fra Kulturstyrelsen på knap en mio. kroner til at igangsætte et sådan projekt.

På mødet vil Lederen af Tænk tanken Lotte Hvid Dyrbye fortælle om projektet og hvordan udvalget kan bidrage til undersøgelsen, og ikke mindst hvordan man kan bruge resultaterne til at sætte biblioteket på dagsordenen i en stadig mere digital verden, ud fra borgernes behov.

Indstilling

Sagen drøftes.

Afgørelse

Udvalget vil gerne inddrages i den videre proces vedr. undersøgelsen. Specielt vil de gerne sætte fokus på, hvordan man synliggør folkebiblioteket over for forældre i forhold til, hvad de kan bidrage med til børns læring.

5. Fælles debat på Bogforum

Sagsfremstilling

Formanden vil orientere om den fælles debat på Bogforum, og lægge op til om udvalget fremover skal arbejde videre med den form for kombination af lukket temamøde afsluttende med offentlig debat.

Arrangementet hed **Biblioteket i en digital tid**.

DB's [tre udvalg](#) havde debat på Bogforum 2015 for udvalgene kl 11.30-14.30 med fokus på bibliotekernes digitale udvikling, hvor efter de tre formænd gik på den offentlige scenen og lagde op til debat med bogforums publikum.

Program:

11.40	De aktuelle udfordringer når bøger og kultur bliver digital ved Direktør for Danmarks Biblioteksforening Michel Steen-Hansen
12.00	E-bogen, lånere, læsere og købere I den seneste tid har der igen været debat om eReolen. Et par forlag og nogle forfattere har truet med at trække deres e-bøger. Jakob Heide Petersen formand for eReolen, præsenterer de aktuelle udfordringer og løsninger.
13.10	Danskernes Digitale Bibliotek Glenn Leervad-Bjørn sekretariatschef for DDB kommer med oplæg til hvordan bibliotekerne skaber én fælles indgang til hele det digitale bibliotek på tværs af kommunegrænser.

13.30	Debat – de tre politiske formænd Evan Lynnerup, Nadja Hageskov og Dan Skjerning lægger op til debat, om hvordan vi udnytter og bruger de fælles nationale løsninger i de enkelte kommuner.
14.15	Tak for nu –
14.30	DB-Debat på standen: Litteratur, læring og oplevelser bliver digitale: Hvad gør skoler og biblioteker? De tre DB-formand i debat.

Læs også artiklen: [Bogforum 2015 slog sidste års rekord](#)

Indstilling

Sagen drøftes.

Afgørelse

Sagen drøftet. Det opfordres til at arbejde på, at gentage formen og gerne i forbindelse med event som Bogforum eller andre fora, hvor man kan bidrage til en kulturpolitisk debat

6. Evaluering af udvalgets arbejde og fremtidige indsatsområdet

Sagsfremstilling

Ved det konstituerende møde i maj 2014 nedsatte Repræsentantskabet tre stående udvalg.

For "Biblioteket indgangens til det digitale samfund" hed det kommissoriet: "Repræsentantskabet nedsætter to underudvalg der skal arbejde med særlige indsatsområder. Disse nedsættes for en to-årig periode, hvorefter de evalueres og ny-konstitueres."

Forretningsudvalget har derfor vedtaget at der igangsættes en evalueringsproces, hvor udvalgene anmodes om at evaluere deres arbejde og komme med anbefalinger til den fremtidige arbejdsform, opgaver og struktur for udvalgsarbejdet. Derefter vil de blive indbudt til et fælles møde i foråret.

På mødet vil der blive lagt op til drøftelse af udvalgets hidtidige arbejde, som kan lægges til grund for en evaluering og anbefalinger for udvalget fremtidige arbejde til det fælles møde med FU.

Det fremtidige arbejde

I Danmarks Biblioteksforenings [Strategi2020](#) præsenteret. fremgår nyt indsatsområde, som vi i det kommende år tager udgangspunkt i:

LÆRING

Bibliotekets rolle som kultur-, oplysnings- og læringsinstitution skal styrkes. Det gælder i samspillet med folkeskolen og med andre uddannelsesinstitutioner i bestræbelserne på at skabe myndige og demokratiske borgere. Alle skal tilbydes fri og lige adgang til læring. Biblioteket skal motivere til livslang læring og til et velfungerende samfund. Børn og unge skal stimuleres/udvikles til at kunne tage en uddannelse. DB skal overfor folkeskolen og ungdomsuddannelserne vise folkebibliotekernes styrke og muligheder for at understøtte institutionernes læringsmål, med særlig fokus på folkeskolereformen.

På mødet vil der blive lagt op til debat om udvalgets kommende arbejde som udgangspunkt for planlægningen. Repræsentantskabet vedtog i november 2015 en [Virksomhedsplan 2016](#) som indeholder samme indsatsområdet, men tilføjer en række emner som man skal være opmærksom på bl.a. om det moderne folkebibliotek kan rummes inden for den nugældende lov.

Der lægges op til debat om hvordan man kan favne og sætte disse indsatsområder på den aktuelle dagsorden. Herunder om der skal laves workshops, konferencer, debatoplæg eller hvilken for udvalget ønsker.

Man kunne evt. forestille sig, at udvalget var initiativtager til at lave en større landsækkende læringskonference i samarbejde med ex. biblioteksparaplyen og en række læringsaktører.

Indstilling

Det anbefales at udvalget fortsætter og at der på baggrund af drøftelsen udarbejdes en arbejdsplan, samt at de kommende møder fastlægges.

Afgørelse

Indstillingen tiltrådt med følgende bemærkninger:

Det videre fokus skal være på, hvorfor en biblioteksfaglighed skal byde ind med i de forskellige læringsformer og institutioner.

Vi skal i dialog med Undervisningsministeren – partnerskabet mellem folkeskole og folkebibliotek. Ex. Folkemøde debatten – dette skal koordineres med FU.

Læringsplatform synlighed af bibliotekets kompetencer ind i forældre kredsen – når nu vi ikke længere skal læse lektier, hvordan kan vi så understøtte – fritidslæringens betydning ex. KMD og UV min uddannelse

Idéer der blev nævnt:

Bogstartpakker – det boligsociale – kompetencer i medarbejdergruppen.

Biblioteket som uddannelsesforberedelse ex. I samarbejde med de boligsociale foreninger.

Hvad er det folkebibliotekerne skal undervise i?

Forretningsmodeller – i forhold til undervisningsinstitutioner.

Biblioteksdidaktik – Hvad er det vi er ude på?

Biblioteket skal i dialog med de andre institutioner afklare hvad det er biblioteket kan bidrage med i forhold til læring – ex. hvordan man kan bidrage til folkeskolen læringsmål.

Evt.

Med venlig hilsen

Dan Skjerning
Formand

Michel Steen-Hansen
Direktør